

TORMAC

Sediul consiliului local: Tormac nr. 467, telefon/fax 0256/392801;

Coordonate:

45°31'18" lat. N;
21°29'36" long. E;

Repere istorice:

-1780 - în vatra satului Tormac de azi exista o comunitate germană formată din câteva familii, iar satul se numea **Rittberg**, după numele unui general austriac;

-1790 - 1794 - Rittberg-ul este colonizat cu unguri reformați (78 de familii fiind aduse din județele Csongrád, Békés, Csanád);

-populația germană din Rittberg este mutată la Darova;

-1802 - consiliul comunal hotărăște schimbarea numelui din Rittberg în **Végvár**, dar românii îi spun **Voicu**;

-1848-1849 - s-a declanșat un conflict deschis între locuitorii unguri din Tormac și românii din satele Șipet, Berini, Cadăr, Sacoș și Blajova, fiind nevoie de intervenția comandamentului militar de la Timișoara, prin baronul **Winkheim**;

-1936 - în Tormac era școală primară de stat, școală confesională, cor bărbătesc, societate de lectură, club sportiv, reuniune a meseriașilor, două mori, cooperativă de consum, gară și oficiu poștal;

-7 octombrie 1923 - se naște la Șipet scriitorul **Alexandru Jebeleanu** (d.26.04.1996);

-20 octombrie 1938 - se naște la Tormac **Graur János**, prozator și publicist;

-19 martie 1941 - se naște la Tormac poetul **Esztéro István**;

-9 noiembrie 1945 - se naște la Șipet economistul **Nicolae Țăran**;

-27 octombrie 1950 - se naște la Tormac scriitorul și muzeograful **Kiss Andrei**;

-2000 - a fost construită Școala cu clasele I-VIII din Șipet;

-2002 - comuna Tormac avea 2 688 de locuitori;

-2008 - s-a finalizat alimentarea cu apă a satelelor Tormac, Șipet și Cadăr;

-Căminul cultural din Șipet a fost reabilitat și extins, iar cel din Cadăr reabilitat;



-începe construcția bisericii ortodoxe române din satul Cadar;

-2009 - sunt terminate noua grădiniță și noua creșă din Tormac;

-2010 - este asfaltat drumul județean Tormac-Cadăr;

Populația stabilă la 1 ianuarie 2010 - total:

2679 de persoane, dintre care:

- masculină = 1 319 persoane

- feminină = 1 360 de persoane

Numărul locuitorilor la 1 ianuarie 2010:

1 055

Sate componente: Tormac, Cadăr (sec. al XVII-lea, Kádár) și Șipet (1462, Magyarzebenth).

Instituții școlare: Școli generale cu clasele I-VIII: Tormac și Șipet; Școala primară cu clasele I-IV: Cadăr; Grădinițe cu program normal: Cadăr și Șipet; Grădinița cu program prelungit și program normal: Tormac;

Instituții sanitare: Cabinete medicale: Tormac (două); Cabinet stomatologic: Tormac; Farmacii umane: Tormac (două); Dispensar veterinar: Tormac; Farmacie veterinară: Tormac;

Instituții culturale: Cămine culturale: Tormac, Cadăr și Șipet; Bibliotecă: Tormac;

Baze sportive: Terenuri de fotbal: Tormac, Șipet și Cadăr; Sala de sport școlară Tormac;

Biserici: Biserică reformată evanghelică: Tormac (1888); Biserică romano-catolică: Tormac (1930); Biserici ortodoxe române: Șipet (1936), Cadăr (1906); Biserică penticostală: Cadăr (2003); Biserică baptistă: Șipet (2004); Casa de rugăciuni Martorii lui Iehova Tormac: (2000);

Ruga: Șipet și Cadăr (Sfintele Paști), Tormac (6 august).

PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI TORMAC

Băran Aurică	primar	Kele Zoltán, consilier	UDMR
Cireșan Alexandru	viceprimar	Kiss Ferdinand, consilier	PDL
Buzdugan Maria, consilier	PDL	Kovács Petru, consilier	UDMR
Fonoș Ioan, consilier	PDL	Peștean Erika, consilier	UDMR
Fruntaș Florin, consilier	PDL	Schিপală Simion, consilier	PDL
Ivașcu Ion, consilier	PSD	Szarvas Ludovic, consilier	UDMR

TORMAC

O PERSONALITATE PUTERNICĂ: NICU ȚĂRAN



Unul dintre cei mai cunoscuți analiști economici bănățeni, **Nicolae Țăran**, s-a născut la 9 noiembrie 1945 la Șipet, într-o familie de învățători. A absolvit Facultatea de Chimia Produselor Alimentare în cadrul Universității din Galați (1968) și Facultatea de Științe Economice din cadrul Universității de Vest din Timișoara (1975). Între anii 1968 și 1979 a lucrat ca inginer chimist la Întreprinderea de Morărit și Panificație. Intră în învățământ și urcă treptele ierarhice în cadrul Universității de Vest: asistent, lector, conferențiar în cadrul

Catedrei de management a Facultății de Științe Economice. În anul 1986 devine doctor inginer. A publicat zeci de studii și de lucrări în reviste, a publicat manuale universitare și volume de specialitate, este posesorul unui brevet de invenție. Intră în politică, iar în anul 1992 este ales consilier municipal la Timișoara, funcție din care demisionează la scurt timp, așa cum va proceda și după ce a fost ales consilier județean în anul 1996, motivele fiind incompatibilitatea dintre personalitatea sa puternică și a celorlalți colegi consilieri. A fost președinte executiv al Partidului Alianței Civice (1996). Președinte al filialei Timiș a Ligii de prietenie România-Serbia din 1999.

FARMECUL ORNITOLOGIEI

La 27 octombrie 1950, în satul Tormac se naște **Kiss András (Andrei)**. Pasionat din liceu de tainele naturii, tânărul se înscrie la Facultatea de Biologie-Geografie, secția Biologie, din cadrul Universității Babeș-Bolyai, din Cluj Napoca, pe care o absolvă în anul 1973. Își dă doctoratul în biologie. Lucrează în cadrul Muzeului Banatului la Secția Științele Naturii, al cărei șef va deveni. Este redactor în anii '70 la revista „Tibiscu Științele Naturii”. În anii '80 și '90 e redactor la „Analele Banatului - Științele Naturii”. Publică numeroase cărți de specialitate, cum ar fi: „**Studii privind biotopul Mureșului inferior și problemele de mediu**”, 1999; „**Avifauna din zonele umede ale Banatului**”, 1999; „**Dionisie Linția (1880-1952)**”, 1999; „**Rezervația ornitologică Satchinez**”, 2002 (Premiul „Vasile Goldiș” pentru cea mai bună lucrare ornitologică apărută în anul 2002, al Societății Ornitologice Române și Universității Vasile Goldiș); „**Homo kinegeticos și trofee de vânătoare**”, 2003; „**Ptice Banata / Die Vögel Banats**”, sub egida Muzeului Orășănesc din Vârșeț (Gradski Musej Vršac), 2003/2004 (Premiul „Grigore Antipa” al Academiei Române); „**Observații ornitologice**”, 2004; „**Muzeul Școlii Silvice din Timișoara**”, 2005; „**Păsările Contelui Marsigli**”, 2006. Activitatea sa literară este la fel de prodigioasă. Poetul Kiss András colaborează la „Utunk”, „Igaz Szó”, „Művelődés”, „Orizont” etc. Publică volumele „**Nagy-narancs-hold**” („**Luna mare portocalie**”), 1980; „**Tucsköknek szól**” („**Cântece pentru greier**”), 1985. Este prezent în antologii de poezie. Membru al Uniunii Scriitorilor din România.



GRAUR JÁNOS

S-a născut în comuna Tormac, la 20 octombrie 1938, într-o familie de credincioși romano-catolici. Absolvent al Institutului Pedagogic din Târgu-Mureș, Facultatea de Filologie - secția Româno-Maghiară (1975), și al Facultății de Ziaristică din București (1985). Ziarist la cotidianul „Szabad Szó” din Timișoara (din 1972). Redactor-șef la cotidianul „Temesvári Új Szó” (din 25 decembrie 1989) și la săptămânalul „Heti Új Szó” din Timișoara (din 1995). Scriitor, a publicat mai multe schițe și nuvele în limba maghiară.